

Vergaderjaar 2019–2020

29 279

Rechtsstaat en Rechtsorde

Nr. 563

BRIEF VAN DE MINISTER VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 januari 2020

Op 17 december 2019 heeft het lid Kuiken (PvdA) tijdens de Regeling van werkzaamheden verzocht om een reactie op de uitspraak van de rechtbank in de zaak tegen Bekir E. wegens het overlijden van Hümeyra Ergincanli (Handelingen II 2019/20, nr. 37, Regeling van werkzaamheden). Hierbij is ook verzocht om expliciet in te gaan op de straf die hem is opgelegd.

Tevens heeft het lid Kuiken een debat aangevraagd naar aanleiding van het rapport van de Inspectie van Justitie en Veiligheid over de aanpak van de stalking door Bekir E. Dit debat staat gepland voor 30 januari aanstaande. Ik maak daarom ook van deze gelegenheid gebruik om uw Kamer te informeren over de stand van zaken van de maatregelen die zijn aangekondigd in mijn beleidsreactie op dit Inspectierapport.¹

Reactie uitspraak veroordeling Bekir E.

Op 13 december jl. heeft de rechter Bekir E. veroordeeld tot 14 jaar gevangenisstraf en tbs met dwangverpleging. Het OM heeft op 17 december jl. aangegeven tegen deze uitspraak in hoger beroep te gaan. Gelet op mijn functie past het niet om een oordeel te geven over een rechtelijke uitspraak.

Na de uitspraak in de zaak tegen Bekir E. heeft de rechtbank Rotterdam gevraagd te kijken naar de onderlinge verhouding van de strafmaxima bij doodslag en moord. De voorzitter van het College van procureurs-generaal, de heer Van der Burg, heeft zich onlangs ook over dit onderwerp geuit. In een interview in Trouw pleitte hij voor een verhoging van het strafmaximum voor doodslag. Ik ben het met de heer Van der Burg eens dat het zogenoemde «strafgat» tussen doodslag en moord thans groot is. Omdat een moord en een doodslag veel gelijkenis kunnen vertonen, is dit niet goed uit te leggen. Het pleidooi van de heer van der Burg sluit goed aan bij de eerdere aankondiging van mij en de Minister voor Rechtsbe-

¹ Kamerstuk 29 279, nr. 540.

scherming aan uw Kamer om het strafmaximum voor doodslag te verhogen.² Ik streef er naar om het wetsvoorstel dat hierin zal voorzien in juni in consultatie te brengen.

Stand van zaken uitvoering maatregelen

Door politie, OM, Reclassering, Veilig Thuis, Raad voor de Rechtspraak en Slachtofferhulp Nederland (SHN) wordt gewerkt aan een verbetering van de aanpak van stalking. Een deel van de maatregelen was al gerealiseerd op het moment dat de beleidsreactie aan uw Kamer werd verstuurd.³

Sindsdien zijn de volgende maatregelen ingevoerd:

- Snelle en goede veiligheidsbeoordeling: de politie vult bij een aangifte of melding van (ex-partner)stalking het risico-instrument SASH (Screening Assessment for Stalking and Harassment) in. Op het gebruik van de SASH wordt gestuurd. Indien uit de SASH blijkt dat er sprake is van een situatie met een hoog risico, neemt de politie direct contact op met het OM (bij vermoedens van strafbare feiten) en Veilig Thuis om veiligheidsmaatregelen te treffen voor het slachtoffer. Alle medewerkers die de SASH invullen, zijn hier in 2019 op getraind.
- Werkinstructie politie: de werkinstructie stalking is in alle eenheden geïmplementeerd. Belangrijk onderdeel hiervan is dat bij stalkingszaken altijd een casusregisseur, voor de regio binnen de politie, wordt aangewezen. Deze casusregisseur is onder meer aanspreekpunt voor collega's en andere ketenpartners en zorgt voor goede informatievoorziening en overdracht.
- Vaker inzetten van een enkelband: de Reclassering overweegt bij situaties met een hoog risico van ex-partnerstalking altijd de inzet van een enkelband en motiveert de keuze voor het al dan niet toepassen van elektronische controlemiddelen in haar advisering. Het implementatieproces is gaande.
- Snelle reactie op overtreding voorwaarden: als het OM een vordering tenuitvoerlegging indient, wordt de zaak met voorrang bij de rechtbank aangebracht. De zaak wordt binnen uiterlijk 30 dagen door de rechtbank behandeld.⁴ In spoedeisende gevallen kan vooruitlopend op de beslissing een *voorlopige* tenuitvoerlegging worden gevorderd door het OM.⁵
Het OM en de Rechtspraak onderzoeken op dit moment of, en zo ja, welke verbeteringen in doorlooptijden van de tenuitvoerlegging mogelijk en nodig zijn.
- SHN heeft een escalatiemogelijkheid: bij politie, Reclassering en OM zijn contactpersonen aangewezen waar SHN terecht kan bij ernstige zorgen over de veiligheid van slachtoffers.

Hiermee zijn belangrijke stappen gezet om slachtoffers beter te beschermen. Vanaf het moment dat er aangifte of een melding wordt gedaan door een slachtoffer, wordt goed gekeken naar het risico dat diegene loopt. Daar wordt vervolgens ook naar gehandeld.

² Kamerstuk 29 279, nr. 539.

³ Veilig Thuis voert een veiligheidsbeoordeling uit en maakt indien nodig veiligheidsafspraken (p.4), de automatische zoekmachine wordt door de politie dagelijks uitgelezen (p.4), iedere agent kan via een app snel informatie vinden over ex-partnerstalking (p. 4), Reclassering neemt slachtofferveiligheid mee in de afweging of iemand wordt teruggemeld (p.7) en meldt dit dan ook snel aan het OM (p.6).

⁴ Conform art. 14.2 strafprocesreglement. In zaken waarin de voorlopige tenuitvoerlegging is bevolen, vloeit deze termijn voort uit de wet.

⁵ Art. 6:6:20 Wetboek van Strafvordering.

Tot slot

De betrokken partijen hebben mij verzekerd dat de overige maatregelen die in de beleidsreactie van 9 oktober jl. zijn opgenomen,⁶ dit jaar worden uitgevoerd. Voor de implementatie van een aantal maatregelen, zal de komende periode nog veel werk verzet moeten worden. Daar hebben alle betrokken partijen zich ook aan gecommitteerd. Ik monitor de inbedding van de gemaakte afspraken. Uw Kamer wordt in de voortgangsrapportages van het programma «Geweld hoort nergens thuis» geïnformeerd over de voortgang.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

⁶ Medewerkers van politie, OM, Reclassering en SHN worden op de ZSM-locaties gezamenlijk getraind (p.4), het Zorg- en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond en Veilig Thuis Rotterdam stellen hun aanpak ex-partnerstalking beschikbaar (p.5), het OM heeft de aanwijzingen herbeoordeeld. Het proces voor aanpassing en vaststelling is gestart. (p.6), pilots spreekuur huiselijk geweld worden uitgebreid (p.6), partners werken aan snellere sanctionering van overtreding van voorwaarden (p.6), ketenpartners komen met een voorstel om communicatie met het slachtoffer te verbeteren (p.8) en politieagenten moeten snel op de hoogte zijn van beschermingsbevelen (p.8).